

„Spoločne za zachovanie a obnovu biodiverzity karpatských horských ekosystémov“

V rokoch 2019-2021 realizovali LESY SR, š.p. v spolupráci s partnermi projektu Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie a Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum projekt s názvom „Spoločne za zachovanie a obnovu biodiverzity karpatských horských ekosystémov“, zameraný na obnovu horských lúk. Úlohou projektu bolo zhodnotiť súčasný stav trávnych porastov a navrhnúť optimálny spôsob manažmentu pre zlepšenie a zachovanie ich biodiverzity tiež samotná realizácia navrhnutých manažmentových opatrení, vrátane prírody blízkejších spôsobov obnovy. Projekt sa realizoval na vybraných lokalitách OZ Liptovský Hrádok a OZ Prešov v územiach Nízke Tatry, Veľká Fatra, Slanské vrchy, Slovenský raj a Čergov, kde sa podarilo obnoviť 130 ha horských lúk využitím tradičných postupov (kosenie) a nových inovatívnych postupov (ekologická obnova, kartáčový zber semien).

Na záverečnej online konferencii dňa 21.10.2021 boli slovenskými a poľskými partnermi prezentované výsledky výskumu, týkajúce sa monitoringu trávnych porastov, parazitologického a hydrologického prieskumu. Odznali viaceré prednášky prizvaných odborníkov a predstavený bol tiež film vytvorený k danej problematike. V úvodnom slove zástupcovia všetkých zúčastnených partnerov vyjadrili dôležitosť riešenia danej problematiky a spoluprácu pokračovať na spoločnom projekte, zameranom na obnovu horských lúk aj v ďalšom období.

Výstupom z realizácie aktivít je metodická príručka s názvom „Opatrenia na zachovanie priaznivého stavu horských lúčnych biotopov“ v slovensko-poľskej verzii autorského kolektívu (Martincová J., Szewczyk W. a kol), ktorá uzrela svetlo sveta v októbri 2021. Príručka podáva všeobecné informácie o spôsoboch tradičného manažmentu horských lúk, približuje historické spôsoby obhospodarovania daného územia, súčasne prináša informácie o ekologickej obnove druhovo bohatých trávnych porastov a vhodných metódach získavania rastlinného a semeného materiálu, ako napr. aplikácia zeleného sena, zber trávnych semien kartáčovým zberačom. Prezentované sú dosiahnuté výsledky pedologického a botanického výskumu, vrátane zhodnotenia kvalitatívnych a kvantitatívnych parametrov trávneho porastu,

významne ju dopĺňajú aj údaje získané poľským partnerom ohľadne parazitologického výskumu. Najvýznamnejšou súčasťou príručky je vypracované konkrétne návrhy manažmentových opatrení pre dané typy biotopov. Okrem nesporného významu pre lesoochrannú prax a príslušné OZ, bude mať veľký význam aj pre ochranu prírody, a to najmä v súvislosti so zachovaním biodiverzity horských lúčnych biotopov. Bude isto pomôckou

pri obnove horských ekosystémov nielen v záujmovom území, ale aj v širšom karpatskom priestore, najmä preto, že v podmienkach Slovenska sa obnova prostredníctvom kartáčového zberu semien z druhovo bohatých trávnych porastov doteraz nere realizovala a v rámci tohto projektu bola odskúšaná po prvýkrát.

Želám si, aby táto príručka našla svojich priaznivcov a vošla do povedomia všetkých tých, čo chcú, aby lúky boli druhovo rozmanité. Z pohľadu hlavnej editorky si dovoľm zapriať tejto publikácii, aby poslúžila ako inšpirácia pri obhospodovaní horských lúk, aby okrem vedeckého prínosu prispela k návratu tradičných foriem hospodárenia na horských lúčnych biotopoch.

Viac informácií o projekte je možné nájsť na oficiálnych internetových stránkach partnerov: www.lesy.sk, www.nppc.sk.

Ing. Janka Martincová, PhD.
NPPC – VÚTPHP

APRÍL 2022

Životné jubileá

50 rokov

- Ing. Mária Jablonská**, technik, LS Majdán – OZ Karpaty
Ing. Peter Jablonský, vedúci LO, LS Majdán – OZ Karpaty
Lubica Krajčiová, finančník – OZ Tatry
Bohuš Bialik, vedúci LO, LS Pohorelá – OZ Horehronie
Ing. Alena Ďurkovičová, referent pre pestovanie – OZ Gemer
Ing. Peter Janšo, technik, LS Rimavská Sobota – OZ Gemer
Milan Lorinc, vedúci LO, LS Stará Voda – OZ Východ
Ing. Peter Novikmec, technik, LS Slanec – OZ Východ
Michal Lukačín, technik operačného nasadenia LT, RSLT Vranov n/T. – OZLT Banská Bystrica

60 rokov

- Roman Vojtela**, vedúci LO, LS Hrušov – OZ Tribeč
Ing. Miroslav Pepich, vedúci LS, LS Krám – OZ Horehronie
Jaroslav Adamec, vedúci ES, ES Polkanová – OZ Polana
Rudolf Vitkovský, manipulant, ES Haniska – OZ Východ

Pracovné jubileá

20 rokov

- Bc. Lívia Gažúrová**, mzdový účtovník – OZ Gemer

25 rokov

- Peter Pustý**, manipulant, ES Prešov – OZ Šariš

Starobný dôchodok

- Marta Brečková**, hlavná účtovníčka – OZ Vihorlat

Ing. Martina Velká

Podakovanie

Projekt je spolufinancovaný Európskou úniou z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Interreg V-A Poľsko-Slovensko 2014-2020. Príspevok vznikol v rámci projektu „Spoločne za zachovanie a obnovu biodiverzity karpatských horských ekosystémov“. Výhradnú zodpovednosť za obsah tejto publikácie nesú jej autori a nedá sa stotožniť s oficiálnym stanoviskom Európskej únie.

